

SXEDIO.798

8.8.1964: Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΔΙΑΜΗΝΥΕΙ ΣΤΟΥΣ ΜΑΚΑΡΙΟ, ΓΡΙΒΑ ΚΑΙ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΟΤΙ ΑΛΛΑ ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΑΥΤΟΙ ΠΡΑΤΤΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ. ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΜΑΝΣΟΥΡΑΣ- ΚΟΚΚΙΝΩΝ

Η μάχη της Μανσούρας, παρά την επιτυχία της, είχε και τις θλιβερές της συνέπειες: Απέδειξε πόσο δύσκολο ήταν να συντονιστούν οι Κυβερνήσεις Κύπρου και Ελλάδας και αυτό όχι γιατί δεν αγωνίζονταν για τον κοινό σκοπό, αλλά γιατί ο συντονισμός της κοινής δράσης δεν ήταν τόσο εύκολος όσο νομιζόταν, ενώ οι αποστάσεις και η προσωπική γνώση των πραγμάτων πολλές φορές ήταν ελλιπής και δεν έδινε τη δυνατότητα σωστής πληροφόρησης για τα πραγματικά γεγονότα.

Από την άλλη τα γεγονότα στην Κύπρο θα μπορούσαν να εξελιχθούν σε ένα ευρύτερο πόλεμο στην περιοχή μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας πράγμα που δεν ήθελε ουσιαστικά κανένας, λόγω βαριών συνεπειών, αλλά και το ΝΑΤΟ ιδιαίτερα που με κανένα τρόπο δεν ήθελε να δει δυο χώρες μέλη του να συγκρούονται πολεμικά μεταξύ τους.

Από την άλλη σαν ξέσπασαν οι συγκρούσεις η ελληνική Κυβέρνηση διέταξε άμεση κατάπαυση του πυρός διαφωνώντας για τις επιχειρήσεις, πράγμα που οδήγησε τον Αρχηγό της ΑΣΔΑΚ Στρατηγό Γρίβα να παραιτηθεί και τον αρχηγό της Εθνικής Φρουράς να δηλώσει αδυναμία να διαφωνήσει με τις οδηγίες της Ελληνικής Κυβέρνησης που στο τέλος άφησε την Κυπριακή Κυβέρνηση και τον Πρόεδρο Μακάριο χωρίς στρατιωτική ηγεσία, με αποτέλεσμα ο ίδιος να αναγκασθεί να αναλάβει την αρχηστρατηγία...

Οι επιχειρήσεις στην περιοχή της Μανσούρας-Κοκκίνων άρχισαν με προέλαση στο ύψωμα Λωρόβουνος στις **6** Αυγούστου αλλά από την επομένη **7** Αυγούστου σύμφωνα με τα απόρρητα μηνύματα που δημοσιεύει ο Σπύρος Παπαγεωργίου στα "κρίσιμα ντοκουμέντα του κυπριακού τόμος Β σελ **107**", το Υπουργείο Εθνικής

Αμυνας προειδοποιούσε ότι λόγω των σοβαρωτάτων πολιτικών κινδύνων καμιά επιθετική ενέργεια δεν έπρεπε να αναληφθεί.

Ενώ πλησίαζε η εκκαθάριση του τουρκικού προγεφυρώματος ο Έλληνας πρωθυπουργός Γεώργιος Παπανδρέου με μήνυμα του Υπουργού Εξωτερικών του Σταύρου Κωστοπούλου προς την στρατιωτική και πολιτική ηγεσία της Κύπρου παραπονείται ότι άλλα συμφωνούσαν και άλλα έπρατταν.

Αναφερόταν στο μήνυμα του Σταύρου Κωστόπουλου (8.8.1964):

"Β Πρεσβείαν Λευκωσίας,

Παρακαλώ όπως κατόπιν χθεσινών επιχειρησεων Μανσούρας ανακοινώσετε Αρχιεπίσκοπον, Στρατηγόν Γρίβαν και Στρατηγούς Καραγιάννην και Γεωργιάδην κάτωθι μήνυμα κ. Προέδρου Κυβερνήσεως:

"Εκφράζομεν βαθύτατα λύπην διότι όλαι αι συμφωνίαι μας αποβαίνουν εις μάτην. Άλλα συμφωνούμεν και άλλα πράττετε, επακολουθούν δε δυσμενέσταται συνέπειαι. Τιθέμεθα τοιουτοτρόπως ενώπιον ερωτήματος κατά πόσον και κατά ποίον τρόπον δυνάμεθα να χωρήσωμεν προς το μέλλον".

Το μήνυμα, που έφθασε καθώς ο Στρατηγός Γρίβας βρισκόταν στο πεδίο των επιχειρήσεων, του προκάλεσε δυσφορία και προτίμησε να παραιτηθεί από τη θέση του, μια και είχε παρακούσει οδηγίες της Ελληνικής Κυβέρνησης αφού οι απαιτήσεις των επιχειρήσεων, κατά την άποψη του, επέβαλλαν συνέχιση τους.

Αλλά η σύγχυση συνεχιζόταν. Ενώ το ΓΕΕΘΑ διέταζε το μεσημέρι της 9ης Αυγούστου αποφυγήν κάθε πρωτοβουλίας ύστερα από απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας για κατάπαυση του πυρός το βράδυ της ίδιας ημέρας ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας Γεώργιος Παπανδρέου καλούσε τον στρατηγό Γρίβα να συνεχίσει να παραμένει στη θέση του ενώ παράλληλα το Υπουργείο Εθνικής Αμυνας με μήνυμά του προς τη στρατιωτική ηγεσία την καλούσε να προπαρασκευασθεί σύντομα για επιχείρηση το βράδυ για εκκαθάριση του τουρκικού προγεφυρώματος ύστερα από διαταγή του, η οποία ποτέ δεν έφθασε στην Κύπρο.

Στο μεσοδιάστημα αυτό ο Στρατηγός Καραγιάννης, αρχηγός της Εθνικής Φρουρας υπέβαλε την παραίτηση του και σε επιστολή του στον Πρόεδρο Μακάριο κατάγγελλε ότι κατέστη αδύνατη η συνεργασία του με το Στρατηγό Γρίβα ενώ ο Υπουργός Εσωτερικών και Αμυνας της Κύπρου υπεισερχόταν στα καθήκοντά του.

Ταυτόχρονα ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης σε μια τεταμένη συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου έθεσε στη διαθεση του Προέδρου Μακαρίου την παραίτηση του, γιατί ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς, επέμενε να υποστηρίζει ότι η Ελληνική Κυβέρνηση έπρεπε να έχει βαρύνουσα γνώμη για τις επιχειρήσεις και να μη δέχεται οδηγίες από τον ίδιο.

Ετσι ο Στρατηγός Καραγιάννης υπέβαλε κι' αυτός την παραίτηση του και η Κύπρος παρέμεινε ουσιαστικά χωρίς στρατιωτική ηγεσία.

Ωστόσο η επιχειρήσεις σταμάτησαν τελικά και οι Τούρκοι παρέμειναν εγκλωβισμένοι σε μια μικρή περιοχή στα Κόκκινα, τα οποία ελέγχονταν από τους Τούρκους.